

Oponentský posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Nezihe Muhittin a její dílo *Türk Kadını* (Turecká žena, 1931) jako příklad nestátního feminismu v Turecku

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Barbora Hlaváčová

Autor posudku: Zuzana Kříhová

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	výborně
Způsob práce/metodologie	velmi dobře
Naplnění zadání	výborně
Práce s prameny a odbornou literaturou	výborně
Stylistická úroveň a struktura práce	výborně
Formální náležitosti (jazyková správnost, citace, odkazy, bibliografie)	výborně

Slovní hodnocení:

Barbora Hlaváčová se ve své práci zabývá významnou, byť dosud spíše upozadovanou osobností osmanského a tureckého feminismu, aktivistkou, novinářkou a spisovatelkou Nezihe Muhittin. Reformně-feministické vize a projekty Nezihe Muhittin se uskutečňovaly v období od sklonku osmanské říše do doby vrcholných kemalistických reforem, což bakalantce umožnilo sledovat vývoj a proměnu tureckého ženského hnutí na širší časové ose. Autorka práce si dobře nastavila téma, podepřela je výběrem vhodných pramenů, které následně porovnávala a podrobovala rozboru ve vytyčeném analytickém rámci. Práci hodnotím na celkově vysoké úrovni, a to jak z hlediska způsobu zpracování, tak i po stylistické stránce.

Výzkumná otázka vycházela z předpokládaného rozporu mezi státem propagovaným feministickým diskurzem a postoji a názory samotné Muhittin. Feministické koncepty Nezihe Muhittin analyzovala bakalantka v

kontextu „státního proudu feminizmu,“ který dominoval oficiálnímu dobovému diskurzu minimálně do 80. let 20. století. Hlavní pramennou základnu tvoří dílo „Turecká žena“ Muhittin z r. 1931, který bakalantka pečlivě prozkoumala. Zde je třeba vyzdvihnout jazykovou kompetenci studentky – v práci připouští, že dílo bylo složitější analyzovat i díky řadě tureckých neologismů, které se ovšem v současné turečtině již nevyskytují. I z tohoto důvodu si vypomáhala kritickou edicí díla z pozdějších let, rovněž v turečtině. Obdobně důkladně pak prozkoumávala i publikaci „Emancipace turecké ženy“ o necelou generaci mladší autorky Afet İnan, další výrazné osobnosti reformního dění v Turecku, která ovšem na rozdíl od Muhittin důsledně propagovala kemalistický výklad ženské otázky, jak ostatně bakalantka demonstrovala v jedné z dílčích analýz. Kritické zhodnocení obou textů a jejich následná komparace, zároveň podrobný vhled do vývoje státního feminizmu i historie emancipace tureckých žen obecně, umožnily vyhodnotit míru „vybočení“ Muhittin ze státem nastolené linie i následné důsledky na její další aktivity.

Metodologicky přistupovala bakalantka k problematice v souladu s požadavky kladenými na bakalářskou práci. Zkoumání charakteru a směřování feministického kurzu Nezihe Muhittin, tedy nakolik a zda vůbec se její myšlenky lišily a vychylovaly od státního proudu feminizmu v Turecku, umožnily dostatečně nahlédnout a popsat fungování alternativních přístupů k emancipaci žen v turecké společnosti i to, jakým způsobem na zpochybňování oficiálně propagovaného diskurzu reagovali turečtí politici i další feministická uskupení. Popis metodologie v úvodu je nicméně poměrně úsporný, redukováný na vyjmenování metody historické, kritické a kvalitativní analýzy pramene, aniž by byl jasně formulován postup, jak budou metody uplatněny. To se v důsledku projevilo v absenci konkrétnějších příkladů rozporů a čtenář se musí spolehnout na autorčiny deklarované závěry a úsudek (např.: „V rámci knihy, kterou jsem zde rozebrala, můžeme na mnoha místech vidět snahu prosadit narativ „státního feminizmu“, že rovná práva byla ženám Atatürkem a kemalistickou reformní elitou darována, aniž by za ně ženy musely nějak urputně bojovat“.....“Je ovšem nutné nezapomínat na to, že Afet İnan si mnohé skutečnosti, včetně například již zmíněného tvrzení ohledně rovnosti žen a mužů před zákonem, záměrně upravovala, či přehlížela vnitřní rozpory v rámci své argumentace, aby tento oficiální narativ „státního feminizmu“ obhájila.“).

Velmi naopak oceňuji analytické a deduktivní schopnosti bakalantky, např. která si v textu všímá vnitřních rozporů (Muhittin a postoj k Turecké unii žen), nachází a formuluje styčné plochy mezi myšlenkami a přesahy Muhittin a tématy pozdější feministické kritiky z 80. let, obšírně a fundovaně popisuje dobový společenský kontext emancipačního procesu. Práce tak získává na kvalitě, k čemuž výrazně přispívá i vysoká úroveň formulačních schopností

bakalantky. Práce je prostá gramatických chyb, citace v poznámkách pod čarou jsou rovněž bezchybné. Nesmírně pečlivě a odborně pracovala autorka i s prameny a sekundární literaturou. Bakalářskou práci Barbory Hlaváčové považuji za velmi zdařilou, podnětnou a inspirativní pro další badatele.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.²

Otázky k rozpravě:

- 1) V práci se podrobněji věnujete občanskému zákoníku z r. 1926, jehož přijetím měly být setřeny právní rozdíly mezi muži a ženami. Zmiňujete „omezení rovnosti žen v manželství, která měla zajistit trvalost manželství“ – můžete tento koncept rozvést a popsat, jak k němu Muhittin kriticky přistupovala?
- 2) V práci citujete pojmy „osvícená turecká žena“ a „svatá vesničanka“. Vysvětlete termín „svatá vesničanka“.

V Praze dne 14. 6. 2023

.....

podpis

